

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยกำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หมวด ๒ ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา ๑๐ ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคล มีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาส ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวถึงการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือผู้ด้อยโอกาส ว่า

...กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เร่งประสานและร่วมมือดำเนินการ จัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ให้ครอบคลุมเด็กทุกกลุ่มเป้าหมายและพร้อมที่จะดำเนินการ
ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช
2542 กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้ทุกโรงเรียน ทั้งในระดับประถมศึกษา
และ ระดับมัธยมศึกษารับบุคคลดังกล่าวเข้าเรียนร่วมและจัดการศึกษา ให้อย่าง
ทั่วถึง และมีคุณภาพ...

พิมพ์พรรณ วรชุตินทร ให้ความเห็นเห็นว่า ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการพิเศษดังกล่าว เพื่อให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้รับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล รวมทั้งได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้สามารถศึกษา ประกอบอาชีพ และพึ่งตนเองได้ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

มาตรา 55 บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 80 วรรคสอง รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน รัฐต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้ด้อยโอกาส ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

นอกจากนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ ไว้ดังนี้

มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการทุพพลภาพ หรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 60 (3) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่ม ตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (2545, หน้า 16-18) นอกจากนี้ อัมพร สุทธิง ได้ให้ความเห็นว่า จากการติดตามผล การดำเนินการที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พบว่า โรงเรียนทั่วไปยังมีปัญหาในการบริหารจัดการ เรียนร่วม และเกิดจากโรงเรียนยังไม่มีความรู้และขาดทักษะในการจัดการศึกษาเรียนร่วม การพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน เครื่องมือ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ ตลอดจนงบประมาณที่เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นของเด็กแต่ละคน โรงเรียนแกนนำ

จัดการเรียนร่วมพบว่า ยังไม่สามารถจัดอุปสรรคบางประการในโรงเรียนที่เด็กพิการเข้ามาเรียนร่วมในด้านเจตคติของผู้เกี่ยวข้อง กระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุผลโดยมีความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (2546)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการจัดการเรียนร่วม ด้านเครื่องมือว่า การจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษาในประเทศไทย ปัจจุบันยังมีปัญหา อุปสรรคอยู่มาก ทั้งด้านการกำหนดนโยบาย ไม่มีการกำหนดไว้ในแผนบุคลากรทุกคนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมไม่ต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์น้อย เพราะใช้งบประมาณในการประชาสัมพันธ์สูง การจัดสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ไม่เอื้อกับเด็กพิเศษทุกประเภท การคัดแยกเด็กพิเศษประเภทต่างๆ ขาดเครื่องมือคัดแยก และผู้เชี่ยวชาญในการคัดแยก การจัดบุคลากร การพัฒนาบุคลากร มีน้อยและขาดบุคลากรเฉพาะทาง บุคลากรมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กพิเศษ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินคุณภาพ เครื่องมือขาดคุณภาพ นอกจากนี้ยังขาดการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดบุคลากรเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ในการช่วยเหลือเด็กพิเศษ เช่น โรงพยาบาล แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง นักแก้ไขการพูด นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์การศึกษาพิเศษ และผู้นำชุมชนให้ความช่วยเหลือน้อยในการให้ข้อมูล (2541, หน้า 51) และข้อจำกัดทางงบประมาณ ทำให้เด็กพิเศษได้รับสิทธิเข้าศึกษาตามกฎหมายได้ไม่ครบถ้วนและทั่วถึง บุคลากรทางการศึกษาพิเศษต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติม และต้องการความช่วยเหลือด้านสื่ออุปกรณ์ในห้องเรียนเพิ่มขึ้น ดังนั้นการขาดเครื่องมือ ทั้งระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตำรา ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น ที่เหมาะสมสอดคล้องกับการบริหารจัดการการเรียนร่วม ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ย่อมทำให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการเรียนร่วมได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2548, หน้า 82-83; จินตนา อัมพรภาค, 2546, หน้า 29-30, ผดุง อารยะวิญญู, 2541, หน้า 43-44)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นว่า เด็กบางกลุ่มก็ยังมีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ไม่สามารถจัดไปได้ โรงเรียนจะอย่างไรที่จะสนองตอบความต้องการหรือข้อจำกัดเหล่านี้ และเป็นที่มาของการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ของการบริการ

จัดการศึกษาพิเศษให้กับเด็กทุกๆ ไป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้พัฒนาระบบโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ซึ่งเป็นการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในสถานศึกษาโดยการนำนโยบายจากมาตรา 10 และ 15 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 สาระสำคัญกล่าวถึงการให้การศึกษาแก่คนพิการอย่างหลากหลายรูปแบบ เน้นการมีส่วนร่วม การมีมิตรสัมพันธ์ และการปฏิสัมพันธ์กัน มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กให้เหมาะสมกับวัย และศักยภาพ ซึ่งประกอบด้วย ผู้เรียน (S - Student) สภาพแวดล้อม (E - Environment) กิจกรรมการเรียนการสอน (A - Activities) เครื่องมือ (T - Tools) เพื่อศึกษาว่าอะไรคือปัจจัยสำคัญใหญ่ๆ ที่จะช่วยให้การบริหารจัดการโรงเรียนเรียนร่วมนี้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เด็กพิการสามารถเรียนร่วมได้อย่างมีความสุข และมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล (2547) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านเครื่องมือ (T Tools) ที่ประกอบด้วย นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ ตำรา ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพอื่น ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้การบริหารจัดการเรียนร่วมประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือ ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นแนวทางอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาด้านเครื่องมือ (T - Tools) การจัดการเรียนร่วมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน ส่งเสริมประสานงานโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษให้เหมาะสมในโอกาสต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือ (T - Tools) ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือ (T - Tools) ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือ (T - Tools) ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาคั้งนี้จะทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง ซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือ (T - Tools) ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ และได้แนวทางในการพัฒนาเครื่องมือจัดการการเรียนร่วมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาคั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาคั้งนี้จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนเด็กพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 77 โรงเรียน ครูผู้สอนเด็กพิเศษ 255 คน รวม 332 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 77 คน และ ครูผู้สอนเด็กพิเศษ จำนวน 202 คน รวม 279 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครอซีและมอร์แกน ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก 100 คน โรงเรียนขนาดกลาง 135 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 44 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

3.1.1 ขนาดเล็ก

3.1.2 ขนาดกลาง

3.1.3 ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

3.2.1 สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือ (T - Tools) จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ
- 2) งบประมาณ
- 3) ระบบการบริหารจัดการ
- 4) กฎกระทรวง
- 5) เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก

3.2.2 ปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง ซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือ (T - Tools) จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ
- 2) งบประมาณ

- 3) ระบบการบริหารจัดการ
- 4) กฎกระทรวง
- 5) เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก

นิยามศัพท์

สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง สถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือซึ่งได้จากการสอบถามผู้บริหาร ครูผู้สอนเด็กพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนร่วม หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ด้านเครื่องมือ(T - Tools) ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์

การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) หมายถึง แนวทางที่ผู้บริหารสถานศึกษานำมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

เครื่องมือ หมายถึง สิ่งที่นำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วมช่วยให้นักเรียนพิการ หรือที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้ และดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ หมายถึง การกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงาน และระบบการให้บริการที่ชัดเจน การจัดการศึกษาเพื่อนักเรียนทุกคน การจัดการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่ให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เรียนร่วมในชั้นเรียนทั่วไปมากที่สุดอาจเรียนเต็มเวลาหรือบางเวลาก็ได้ การขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคทั้งหลาย การจัดหาครูการศึกษาพิเศษเพื่อให้บริการสอนเสริมและอบรมครูทั่วไปให้สอนนักเรียนทั่วไปและนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องในห้องเรียนเดียวกันได้ การมีส่วนร่วมของบุคคลทุกคนในโรงเรียนในการบริหารจัดการเรียนร่วม

งบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จ ซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงิน การจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วม การสรรหาแหล่งเงิน การประชุมวางแผนใช้จ่ายเงิน การจัดสรรงบประมาณ ระบบบัญชีและการตรวจสอบ การวิเคราะห์งบประมาณโดยการวางแผนในการใช้จ่ายเงิน การวิเคราะห์การใช้จ่ายเงินก่อนใช้จริง การนำไปใช้ การวิเคราะห์การใช้จ่ายเงินหลังการใช้จริง และการประเมินการใช้จ่ายจริง รวมถึงการประมาณการบริหารกิจกรรมโครงการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินงานการบริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุตามแผน

ระบบการบริหารจัดการ หมายถึง ระบบการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยความร่วมมือ
 ในกระบวนการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนพิการ
 หรือที่มีความบกพร่องที่เรียนร่วม เพื่อนำมาวางแผนในการจัดการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร
 เพื่อนำมาวางแผนจัดครูให้ทำการสอนตรงตามความรู้ความสามารถ และนำมาวางแผนในการ
 พัฒนาทรัพยากรบุคคล จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับเด็กพิการ ให้ความรู้แก่ครู บุคลากร
 และผู้ปกครอง ข้อมูลเครือข่ายหรือข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นเครือข่ายในการทำงาน
 ช่วยพัฒนาบุคลากร ช่วยเหลือฟื้นฟู บำบัด สนับสนุนทรัพยากร สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก
 ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อนำมาวางแผนในการจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก
 ให้เพียงพอต่อความต้องการ การสื่อสารภายในองค์กร การจัดป้ายนิเทศ แผ่นพับ ใบปลิว
 ประกาศข้อมูลข่าวสาร จัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางโรงเรียน การติดตาม
 ประเมินผลการสื่อสารในทุกระดับและทุกรูปแบบ การวางแผนการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน
 จัดประชุมแจ้งนโยบายการบริหารงาน กำหนดบทบาท ภาระหน้าที่ การปฏิบัติงานของบุคลากร
 ทุกคนอย่างชัดเจน การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของบุคลากร ผู้ปกครอง การสัมมนาถึง
 ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกโรงเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยมี
 การประเมินความพึงพอใจ ในการบริหารงานและการปฏิบัติงานที่ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร
 และนำผลมาปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการการเรียนร่วม

กฎกระทรวง หมายถึง หลักเกณฑ์และวิธีการที่ให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก
 สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรร
 งบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการเพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดให้นักเรียนพิการหรือที่มี
 ความบกพร่องมีสิทธิได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด การติด
 ป้ายประกาศ การประชาสัมพันธ์กฎกระทรวงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเรียนร่วม
 อย่างทั่วถึง

เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง เทคโนโลยีที่คนพิการใช้ ซึ่งได้มีการ
 พัฒนาและการใช้ประโยชน์เทคโนโลยี เพื่อช่วยให้นักพิการดำรงชีวิตอิสระ สามารถปฏิบัติงาน
 และผลิตงานต่าง ๆ ออกมาได้ เรียกว่า อาจจะเป็นเทคโนโลยีระดับพื้นฐาน หรือระดับสูง หรือ
 เครื่องมือที่สามารถหาซื้อได้ตามร้านค้าทั่วไป เช่น โทรศัพท์ที่หน้าปัดมีตัวเลขและตัวอักษรขนาดใหญ่
 ใหญ่เพื่อช่วยให้นักที่เห็นเลือนรางได้เห็นชัดเจนขึ้น แก้วอ้อรชเห็นไฟฟ้าที่ใช้ท่อพลาสติกบังคับ
 การเคลื่อนไหว โดยคนพิการดูหรือเป่าลมเข้าท่อแทนการใช้นิ้วมือกดบังคับสวิตช์เล็ก ๆ ที่ติดกับ
 แก้วอ้อเหมือนคนพิการร่างกายทั่วไปที่สามารถใช้มือได้ และเครื่องมือในการเรียนรู้ของเด็กพิเศษที่

เพียงพอ เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ สภาพแวดล้อมทั้งด้านอาคาร สิ่งแวดล้อมทาง
 ธรรมชาติที่เอื้อต่อสภาพของเด็กพิเศษ การจัดและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อช่วยให้
 คนพิการปฏิบัติงานและดำรงชีวิตให้มีประสิทธิภาพตามความจำเป็นของแต่ละบุคคลโรงเรียนแกน
 นำจัดการเรียนร่วม หมายถึง โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กพิเศษเรียนร่วมใน
 โรงเรียนปกติ โดยได้รับการสนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือจากบุคลากรในโรงเรียน และหน่วยงาน
 ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาเรียนร่วมเป็นบางเวลา เรียนร่วมโดยได้รับ
 การสอนเสริมจากครูสอนเสริม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ เขต 1
 เขต 2 และเขต 3 ยึดเป็นหลักบริหารจัดการการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท ปีการศึกษา 2552

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการหรือผู้รักษาการ ตำแหน่งบริหารโรงเรียน
 แกนนำจัดการเรียนร่วม ยึดหลักการบริหารจัดการการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เขต 2 และเขต 3

ครูผู้สอนเด็กพิเศษ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น หรือผู้รับผิดชอบงานการศึกษา
 พิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ยึดหลักการบริหารจัดการการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง
 ซีท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เขต 2 และเขต 3

เด็กพิเศษ หมายถึง นักเรียนที่สถานศึกษารับรองว่าเป็นคนพิการตามหลักเกณฑ์
 และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดไว้ 9 ประเภท ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น
 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่อง
 ทางร่างกายหรือสุขภาพ เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา เด็กที่มีความบกพร่อง
 ทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ เด็กออทิสติก เด็กพิการซ้ำซ้อน

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์
 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมด้านเครื่องมือ (T - Tools)
 ตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) แตกต่างกัน